EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 13.5.2015.
COM(2015) 243 final

Ieteikums

PADOMES LĒMUMS,

ar ko atceļ Lēmumu 2009/589/EK par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu Polijā

Ieteikums

PADOMES LĒMUMS,

ar ko atceļ Lēmumu 2009/589/EK par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu Polijā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 126. panta 12. punktu,

ņemot vērā Komisijas ieteikumu,

tā kā:

(1) Pēc Komisijas ieteikuma Padome saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 104. panta 6. punktu 2009. gada 7. jūlijā nolēma, ka Polijā pastāv pārmērīgs budžeta deficīts.

(2) Tajā pašā datumā Padome, saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 104. panta 7. punktu, kā arī 3. panta 4. punktu Padomes 1997. gada 7. jūlija Regulā (EK) Nr. 1467/97 par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu[1], un pamatojoties uz Komisijas ieteikumu, pieņēma Polijai adresētu ieteikumu novērst pārmērīgu budžeta deficītu vēlākais līdz 2012. gadam.

(3) Padome 2013. gada 21. jūnijā secināja, ka Polija ir efektīvi rīkojusies, lai situāciju novērstu, taču pēc sākotnējā ieteikuma pieņemšanas notikušas nelabvēlīgas ekonomiskas norises ar būtisku ietekmi uz valsts finansēm. Tāpēc Padome, pamatojoties uz Komisijas ieteikumu, lēma, ka Regulas (EK) Nr. 1467/97 3. panta 5. punktā paredzētie nosacījumi ir izpildīti, un saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu nāca klajā ar jaunu ieteikumu Polijai novērst pārmērīgu budžeta deficītu vēlākais līdz 2014. gadam[2].

(4) Padome 2013. gada 10. decembrī saskaņā ar LESD 126. panta 8. punktu lēma, ka Polija nav efektīvi rīkojusies, lai, reaģējot uz Padomes 2013. gada 21. jūnija ieteikumu, līdz 2014. gadam novērstu pārmērīgu budžeta deficītu[3], un saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu ieteica Polijai novērst pārmērīgu budžeta deficītu līdz 2015. gadam[4]. Polijai tika ieteikts 2013. gadā nodrošināt nominālo deficītu 4,8 % apmērā no IKP, 2014. gadā – 3,9 % no IKP un 2015. gadā – 2,8 % no IKP (neņemot vērā ietekmi, ko rada aktīvu pārnešana no pensiju sistēmas otrā līmeņa). Pamatojoties uz Padomes ieteikuma pamatā esošajām makroekonomiskajām prognozēm, tas atbilda strukturālās bilances uzlabojumam 1 % apmērā no IKP 2014. gadā un 1,2 % apmērā no IKP 2015. gadā. Polijai arī tika ieteikts strikti īstenot pasākumus, par kuriem tā jau

[1] OV L 209, 2.8.1997., 6. lpp.

[2] Padomes 2013. gada 21. jūnija Ieteikums par pārmērīga valdības budžeta deficīta situācijas novēršanu Polijā.

[3] Padomes 2013. gada 10. decembra Lēmums 2013/758/ES, ar ko konstatē, ka Polija nav efektīvi rīkojusies, reaģējot uz Padomes 2013. gada 21. jūnija ieteikumu.

[4] Padomes 2013. gada 2. decembra Ieteikums par pārmērīga valdības budžeta deficīta situācijas novēršanu Polijā.

bija paziņojusi un kurus tā jau bija pieņēmusi, un vienlaicīgi tos papildināt ar papildu pasākumiem, lai līdz 2015. gadam nodrošinātu noturīgu pārmērīga budžeta deficīta korekciju. Polijai tika dots laiks līdz 2014. gada 15. aprīlim, lai iesniegtu ziņojumu par pasākumiem, kas veikti atbilstoši ieteikumam.

(5) Komisija 2014. gada 2. jūnijā secināja, ka pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras ietvaros nav vajadzīgi turpmāki pasākumi.

(6) Saskaņā ar 4. pantu Līgumiem pievienotajā Protokolā par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru Komisija sniedz datus šīs procedūras īstenošanai. Piemērojot minēto protokolu, dalībvalstīm saskaņā ar 3. pantu Padomes 2009. gada 25. maija Regulā (EK) Nr. 479/2009 par to, kā piemērot Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam pievienoto Protokolu par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru, divreiz gadā, proti, līdz 1. aprīlim un līdz 1. oktobrim, jāpaziņo valdības budžeta deficīta un parāda dati un citi saistītie rādītāji[5].

(7) Padomei, pamatojoties uz paziņotajiem datiem, būtu jālemj par to, vai lēmums par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu ir atceļams. Turklāt lēmums par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu būtu jāatceļ tikai tad, ja i) Komisijas prognozes liecinātu, ka prognožu laikposmā budžeta deficīts nepārsniegs robežlīmeni – 3 % no IKP[6]; un ii) parāda attiecība atbilstu prasībām par parāda robežvērtību nākotnē.

(8) Turklāt, saskaņā ar Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumiem būtu jāapsver iespējas veikt sistēmiskas pensiju reformas, ar kurām ievieš vairāku līmeņu sistēmu, kas ietver obligātu pilnībā finansētu pensiju līmeni.

(9) Pamatojoties uz Komisijas (*Eurostat*) datiem, kas sniegti saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 479/2009 14. pantu, pēc Polijas 2015. gada aprīļa paziņojuma, kā arī pamatojoties uz 2015. gada konverģences programmu un Komisijas 2015. gada pavasara prognozi, var izdarīt šādus secinājumus.

– Vispārējās valdības budžeta deficīts 2014. gadā bija 3,2 % no IKP. Tā kā šis rādītājs ir uzskatāms par tuvu atsauces vērtībai un Polijas parāda un IKP attiecība konsekventi ir zem atsauces vērtības 60 % no IKP, Polijai ir tiesības izmantot Regulas (EK) Nr. 1467/97 2. panta 7. punkta noteikumus par sistēmiskajām pensiju reformām. Polijas 1999. gada sistēmiskā pensiju reforma ar 2013. gada decembra likumu tika apturēta. Šīs apturēšanas rezultātā daļa no aktīviem, kas bija uzkrāti privātajos, pilnībā finansētajos pensiju fondos (kuri veidoja Polijas pensiju sistēmas otro līmeni) tika pārnesti uz valsts sociālā nodrošinājuma sistēmu (Polijas pensiju sistēmas pirmais līmenis). Turklāt pensiju sistēmas otrais līmenis vairs nav universāls, jo dalība tajā vairs nav obligāta. Tādējādi 2013. gadā reformas apturēšanas rezultātā tika izbeigta 1999. gada sistēmiskā reforma. Tomēr līdz 2014. gada jūlija beigām visu dalībnieku iemaksas joprojām nonāca otrā līmenī. Šīs iemaksas ir 1999. gada pensiju reformas neto izmaksas, un tās ir ņemtas vērā, aplēšot pārmērīgā deficīta korekcijas apmēru. Neto tiešo izmaksu kopējā apjoma aplēse laikā no 2014. gada janvāra līdz jūlijam bija 0,4 % no IKP, un tas pietiekamā mērā izskaidro vispārējās valdības deficīta pārmērīgo rādītāju, kurš 2014. gadā pārsniedza Līgumā norādīto atsauces vērtību 3 % no IKP.

---

5 OV L 145, 10.6.2009., 1. lpp.

6 Saskaņā ar "Specifikācijām par Stabilitātes un izaugsmes pakta īstenošanu un pamatnostādnēm par stabilitātes un konverģences programmu formātu un saturu", 2012. gada 3. septembris. Skatīt: http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/pdf/coc/code_of_conduct_en.pdf

– Polijas valdības 2015. gada 30. aprīlī iesniegtajā konverģences programmā paredzēts, ka deficīts 2015. gadā būs 2,7 % no IKP un pēc tam 2016. gadā – 2,3 % no IKP. Komisija 2015. gada pavasara prognozē paredz, ka deficīts 2015. gadā būs 2,8 % no IKP un ka 2016. gadā tas, vadoties pēc pieņēmuma par nemainīgu politiku, būs 2,6 % no IKP. Tādējādi ir gaidāms, ka prognožu periodā budžeta deficīts saglabāsies zem Līgumā noteiktās atsauces vērtības 3 % no IKP.

– Komisija aplēš, ka strukturālā bilance, t.i., vispārējās valdības budžeta bilance, kas koriģēta attiecībā uz ekonomikas ciklu un kurā atskaitīti vienreizējie un citi pagaidu pasākumi, 2014. gadā ir uzlabojusies par 0,9 % no IKP.

– Vispārējās valdības bruto parāds 2014. gadā bija 50,1 %. Komisija 2015. gada pavasara prognozē paredz, ka vispārējās valdības bruto parāds 2015. gadā būs 50,9 % no IKP un 2016. gadā – 50,8 % no IKP, kas ir zem atsauces vērtības 60 % no IKP.

(10) Sākot no 2015. gada, kas ir gads pēc pārmērīgā budžeta deficīta novēršanas, Polijai tiek piemērota Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvā daļa un tai būtu jāvirzās uz vidējā termiņa mērķa sasniegšanu atbilstošā tempā, tostarp, ievērojot izdevumu robežvērtību. Komisija 2015. gada pavasara prognozē paredz, ka, vadoties pēc pieņēmuma par nemainīgu politiku, gan 2015., gan 2016. gadā strukturālā bilance uzlabosies par 0,2 % no IKP. Pamatojoties uz vispārējo novērtējumu, paredzams, ka Polijas neto izdevumu pieaugums 2015. gadā būs mazāks par noteikto robežvērtību un ka tādējādi tā izpildīs pieprasīto korekciju, kas nepieciešama, lai sasniegtu vidējā termiņa mērķi, savukārt zināms risks novirzīties no prasītās korekcijas pastāv 2016. gadā, jo 2016. gadam paredzētā strukturālā korekcija neatbilst prasībām, tādēļ šajā gadā būs nepieciešami papildu pasākumi.

(11) Ja Padome atbilstoši LESD 126. panta 12. punktam uzskata, ka pārmērīgs budžeta deficīts attiecīgajā dalībvalstī ir novērsts, tai jāatceļ lēmums par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu.

(12) Padome uzskata, ka pārmērīgs budžeta deficīts Polijā ir novērsts un tādējādi Lēmums 2009/589/EK būtu jāatceļ,

(13) Padome atgādina, ka 1999. gada sistēmiskā pensiju reforma definētu pabalstu valsts pensiju shēmu aizstāja ar triju līmeņu pensiju sistēmu, kuras pamatā bija definētas iemaksas. Reformas galvenais mērķis bija uzlabot Polijas pensiju sistēmas ilgtspēju, it īpaši ņemot vērā Polijas sarežģīto demogrāfisko prognozi. Sistēmiskās reformas apturēšana 2013. gada beigās atkal palielināja pirmā, valsts līmeņa nozīmi, kurš, pretstatā otrajam līmenim, nav pilnībā finansēts, bet ir nosacīta definētu iemaksu sistēma. Lai gan 1999. gada sistēmiskās reformas apturēšana īstermiņā sniedza zināmu atspaidu budžetam, tās rezultātā netiek uzlabota valsts finanšu ilgtspēja ilgtermiņā, jo īstermiņa ieguvumus no augstākām sociālā nodrošinājuma iemaksām un mazākiem procentu maksājumiem nākotnē anulēs augstāki pensiju maksājumi no valsts pensiju līmeņa. Kopumā 1999. gada sistēmiskās pensiju reformas apturēšana Polijas valsts finansēm ilgtermiņā rada zināmus riskus,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

No vispārējā novērtējuma izriet, ka pārmērīgs budžeta deficīts Polijā ir novērsts.

2. pants

Ar šo atceļ Lēmumu 2009/589/EK.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Polijas Republikai.

Briselē,

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs